

STICHTING
PROEFTUIN NOORDBROEK

VERSLAG

over 1972 van

HET ONDERZOEK IN DE BOOMKWEKERIJ

PROEFTUIN: Westersingel 96
NOORDBROEK - tel. 05985-1486
=====

VII-A

1972

73142 jr 1972

B E S T U U R:

A. Omta	-	voorzitter
E. Kuiper	-	vice-voorzitter
P.A. Oosterwijk	-	secretaris/penningmeester
G. Bosgra	-	lid
J. Kruyer	-	lid
A. Vogd	-	lid
Ir. G.P. Wiersema	-	adviserend lid
Ir. B. Roelofsen	-	adviserend lid
Dr.Ir. M.K. Joustra	-	adviserend lid
J. Kuperus	-	adviserend lid
W. Smit	-	adviserend lid

BEDRIJFSCHIEF:

J.A. Dreise

TSN 73142

VOORWOORD

Het jaar 1972 heeft in het teken van de omschakeling gestaan. De zo vertrouwde figuur van de heer W. Smit werd in december 1971 als chef opgevolgd door de heer J.A. Dreise. Het inwerken en het wennen aan de nieuwe toestand vereiste veel aandacht van allen, die bij het werk van de Proeftuin waren betrokken.

Over de teelt- en proefplannen voor de komende jaren zijn in 1972 vele besprekingen gevoerd. Op de Proeftuin te Noordbroek zal in de toekomst blijvend worden gewerkt aan problemen met betrekking tot de zaailingcultures; het stratificatie-onderzoek voor boomkwekerijzaden krijgt een hoge prioriteit.

Daartoe zal hopelijk in 1973 de accommodatie van de Proeftuin worden aangepast.

Een en ander heeft tot gevolg gehad, dat in 1972 voornamelijk oriënterende proeven zijn genomen, waarvan de resultaten zonder nader onderzoek in het algemeen nog geen definitieve conclusies rechtvaardigen.

Aan het eindè van dit verslag is, zeer in het kort, het onderzoek-programma voor 1973 weergegeven.

HET BESTUUR

Het Ministerie van Landbouw en Visserij stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen, die ontstaan bij het gebruik van de gegevens, die in deze uitgave zijn gepubliceerd.

1. Stratificatie van rozezaad.

Zaad van *Rosa canina* 'Inermis' en van *Rosa canina* werd na de oogst in 1971 op het Rijksproefstation voor Zaadcontrole gedroogd en gecalibreerd, waarna het op de Proeftuin een temperatuursbehandeling bij circa 20°C onderging van 15 november 1971 tot 15 maart 1972. Op regelmatige tijden werd het zaad bevochtigd en omgeschept.

Vervolgens is het zaad 48 uur lang - provisorisch - gespoeld, om daarna gedurende 21 dagen een temperatuursbehandeling bij circa 5°C te ondergaan.

Aangezien de accommodatie voor de 5°C behandeling niet langer beschikbaar was en de zaden nog niet tot kieming konden worden gebracht, is de proef beëindigd.

De proef zal worden herhaald, zodra goede accommodatie voor dit onderzoek aanwezig is en de mogelijkheid bestaat, om op de Proeftuin vitaliteitsbepalingen en kiemanalyses als routinebepaling uit te voeren.

2. Onkruidbestrijding in *Rosa canina*.

In veldjes zaailingen van *Rosa canina* zijn met enkele onkruidbestrijdingsmiddelen behandelingen uitgevoerd, teneinde na te gaan, welke invloed die middelen op de zaailingen hebben en wat het effect hiervan op de onkruidbestrijding is.

De veldjes werden behandeld voor de opkomst van de zaailingen op 9 mei 1972 en/of na de opkomst op 5 juni. De behandelingen waren:

<u>middelen</u>	<u>dosis per ha</u>	<u>behandelingsdatum</u>
A. Gesatop-50/Gramoxone	1,5/4 kg	9 mei
B. Betanal	6 ltr.	5 juni
C. Betanal	12 ltr.	5 juni
D. Gesatop-50/Betanal	1,5 kg/6 ltr.	9 mei en 5 juni
E. Gesatop-50/Betanal	1 kg/6 ltr.	5 juni
F. Gesatop-50/Betanal/11-E-olie	1 kg/3/6 ltr.	5 juni
G. Gesatop-50	1,5 kg	9 mei
H. Onbehandeld		

De veldjes werden beoordeeld op 21 en 29 juni. Slechts door behandeling C, 12 ltr. Betanal per ha, werd aanvankelijk de groei van de rozezaailingen enigszins geremd.

Een redelijke tot goede onkruidbestrijding werd verkregen in die behandelingen, die vóór de opkomst van de zaailingen werden uitgevoerd, dus de behandelingen A, D en G.

Herhaling van deze proef lijkt gewenst, alvorens er conclusies uit kunnen worden getrokken.

3. Bestrijding valse meeldauw in rozezaailingen.

Op zaailingen van *Rosa virginiana* is het anti-bioticum „Fyto-strep" gespoten in een concentratie van 0,4% teneinde na te gaan of dit middel de aantasting van het gewas door valse meeldauw, *Peronospora sparsa*, kan voorkomen of remmen.

Het gewas ondervond geen schade van de bespuiting, maar enige werking van het middel tegen valse meeldauw kon niet worden waargenomen.

4. Bevordering van de beworteling van stek en van de hergroei van plantgoed.

Er is een begin gemaakt met het onderzoek naar de mogelijkheden om door middel van gebruik van „anti-verdampingsmiddelen" de beworteling van stek en de hergroei van plantgoed van diverse boomkwekerijgewassen te bevorderen.

De gewassen waren: stek van de onderstammen *Prunus* 'Brompton', 'Myrobalana B' en 'St. Julien A' en plantgoed van *Crataegus monogyna*, *Fraxinus excelsior*, *Robinia pseudoacacia*, *Rosa canina* 'Brögs' en *Rosa virginiana*.

De behandelingen bestonden uit spuiten op reeds geplant materiaal met: a. 0,2% Hydrasil, b. 10% Green en c. water en uit dompelen van het gewas direct voor het planten in: d. 2% Hydrasil, e. 12% Green en f. water.

De behandelingen a, b en c werden uitgevoerd op 26 april 1972 en d, e en f op 28 april. Tijdens de wortelvormende periode viel er veel regen; dit kan één van de oorzaken zijn, dat er geen verschil tussen de behandelingen kon worden waargenomen. De wortelvorming en de aanslag was bij alle behandelingen goed.

5. Bewaaronderzoek rozenonderstammen.

In het bewaarseizoen 1971/'72 is een begin gemaakt met dit onderzoek.

Het onderzoek richtte zich op:

- a. de manier van bewaring: wel of niet in plastic zakken;
- b. de werking van verschillende schimmelbestrijdingsmiddelen en de wijze van toediening;
- c. het effect van de behandeling met „anti-verdampingsmiddelen“ (coatings), eventueel in combinatie met de onder b. genoemde behandeling.

Ten aanzien van het onder a. genoemde bestaat de indruk, dat bewaring in plastic zakken bij 0°C. gunstiger is dan losse bewaring bij dezelfde temperatuur, zelfs al is de relatieve luchtvochtigheid in de bewaarruimte ongeveer 96%. Dit onderzoek wordt voortgezet. De resultaten van het onder b. en c. genoemde onderzoek rechtvaardigen nog geen conclusies. Ook dit onderzoek wordt voortgezet.

6. De sortimentstuin voor rozenonderstammen.

De sortimentstuin begint vorm te krijgen. Er staan thans 47 soorten of selecties van botanische rozen opgeplant. Het merendeel hiervan wordt of werd als onderstam voor de kas- of struikrozenteelt gebruikt. In onderstaande lijst komen nog synoniemen voor. Zo zijn thans Rosa canina 'Inermis II' en R.c. 'Inermis III' synoniemen van R.c. 'Irmis' en is R.c. 'Schmids Findling' een synoniem van R.c. 'Inermis'. De naamgeving zal in de komende jaren nader worden bekeken. De 47 selecties zijn:

Rosa canina	'Brögs Stachellose'
- -	'Darmstadt'
- -	'Desiatoff'
- -	'Heinsohns Rekord'
- -	'Inermis'
- -	'Inermis II'

Rosa canina	'Inermis III'
- -	'Inermis Aus dem Garten'
- -	'Jägerbataillon'
- -	'Joegoslavie'
- -	'Kokulinsky'
- -	'Kordes Inermis'
- -	'Meyer's Zukunft'
- -	'Pava'
- -	'Perfection'
- -	'Pfänder'
- -	'Pollmers'
- -	'Rossi'
- -	'Schmids Findling'
- -	'Schmids Ideal'
- -	'Schmids Rekord'
- -	'Schmids Spezial'
- -	'Senffs'
- -	'Succes'
- -	'Superbe'
- -	'Wedenwiller'
- carolina	
- dumetorum	'Laxa'
- -	'Prominent'
- 'Fargesii'	
- indica	'Major'
- 'Kiese'	
Rosa multiflora	'Component'
- -	'Eminent'
- -	'Opulent'

Rosa multiflora	'Smits doornloze'
- -	'Smits scherp'
- 'Manetti'	
- rubiginosa	'van der Laan'
- -	'Proeftuin'
- rubrifolia	
- rugosa	
- 'Saii'	
- 'Sauliana'	
- spinosissima	
- 'Vainguard'	
- virginiana	

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Onderzoekprogramma 1973.

1. Zaadonderzoek.

- a. Stratificatie-onderzoek; zaad van Rosa canina en van R.c. 'Inermis' van de proef van 1971/'72 zal worden uitgezaaid; stratificatie onder gecontroleerde omstandigheden (temperatuursbehandelingen) zal aanvangen in herfst 1973.
- b. Kiem- en stratificatiekasten; met een enkele temperatuurkast zal reeds voor de voltooiing van de nieuwbouw inzicht in de mogelijkheden van dit soort kasten worden verkregen met betrekking tot kiemanalyses en stratificatie-behandelingen.
- c. en d. Onderzoek invloed zaadfractie op kieming en gewassortering; nagegaan zal worden, net als in 1971, of de grootte en/of het soortelijk gewicht van het zaad het kiemperscentage en de gewassortering na één groeiseizoen beïnvloedt.

2. Wortelbrandonderzoek.

Door middel van kunstmatige besmetting van vooraf gestoomde grond zal van een vijftal schimmels worden nagegaan of ze wortelbrand bij rozezaailingen en Acer spec. kunnen veroorzaken. De proef zal als „pottenproef” worden uitgevoerd.

3. Grondontsmettingsonderzoek.

Indien mogelijk zal dit onderzoek ten dele in herfst 1973 worden aangevangen. De werking van grondontsmettingsmiddelen op de groei van diverse zaailingen, ook in volgende bouwjaren, alsmede de werking er van op onkruid zal worden beoordeeld.

4. Bewaaronderzoek.

- a. In samenwerking met het Sprenger Instituut te Wageningen wordt de invloed van coatings (= anti-verdampingsmiddelen) en/of van fungiciden op de bewaarbaarheid van rozenonderstammen nagegaan.
- b. Voorts wordt onderzocht: welk tijdstip van toedienen (voor of na de oogst) en welke fungiciden het meest doeltreffend zijn bij de beperking van schimmelaantasting tijdens de bewaring van boomkwekerijgewassen.

5. Onkruidbestrijdingsonderzoek.

De tolerantie van diverse zaailingcultures voor een aantal herbiciden zal worden getest.

6. Onderzoek bestrijding valse meeldauw.

Dit onderzoek zal zich voornamelijk richten op rozenonderstammen.

Er zal een vergelijking plaats vinden van reeds in gebruik zijnde en van nieuwe middelen in hun effectiviteit bij de bestrijding van valse meeldauw in rozenonderstammen.

7. Onderzoek bestrijding echte meeldauw.

Als gewassen zullen hier rozenonderstammen en bos- en haagplantsoen worden genomen. Ook bij dit onderzoek zal een vergelijking plaats vinden van reeds toegelaten middelen en middelen welke voor toelating zijn aangemeld.

8. Onderzoek boomteelt onder staand glas.

Naast beproeving van zaai-cultures, zullen in 1973 ook enkele stekproeven onder glas worden genomen.

9. Onderzoek groeiregulatoren bij zaailingcultures.

Getracht zal worden door middel van groeiregulatoren de groei van zaadstruiken (roos), zowel als van zaailingen te beïnvloeden. De invloed van groeiregulatoren op de vruchtzetting en op de zaadvorming bij de roos zal oriënterend worden onderzocht.

10. Zaadheggen.

In 1973 zullen diverse rozestruiken voor toekomstige zaadproductie worden opgeplant en beoordeeld, teneinde in 1974 goed materiaal voor nieuwe zaadheggen beschikbaar te hebben. Tevens zullen van enkele heesters zaadstruiken worden aangeplant.

11. Sortimentstuin.

Indien mogelijk zal van de 47 Rosa spec., welke hier staan opgeplant, zaad worden gewonnen, teneinde in de toekomst van de belangrijkste spec. ook over een sortiment éénjarige zaailingen te kunnen beschikken.

-o-o-o-o-o-o-o-o-